

Број/Број: 03/1-50-1-9-25/08
Сарајево/Sarajevo, 24.06.2008.

З А П И С Н И К

**са 25. сједнице Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ
Парламентарне скупштине БиХ,
одржане 24. 07. 2008, у времену од 11.00 до 12.15 часова**

Двадесет пета сједница Заједничке комисије за одбрану и безбједност одржана је 24. 07. 2008, у времену од 11.00 до 12.15 часова.

Сједници су присуствовали чланови Заједничке комисије: Бранко Зрно, Шефик Џаферовић, Јозо Крижановић, Хазим Ранчић, Душанка Мајкић, Иво Мирко Јовић, Винко Зорић и Адем Хускић.

Одсуство са сједнице правдали су: Слободан Шараба, Мирко Околић, Драго Калабић и Сулејман Тихић.

Сједници су присуствовали и гости, представници медија, као и представници Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ:

- Тарик Садовић, министар безбједности БиХ,
- Душан Гавран, директор Центра за уклањање мина – БХМАЦ,
- Драган Мектић, директор Службе за послове са странцима,
- Мирко Лујић, директор Државне агенције за истраге и заштиту – СИПА,
- Зоран Јовановић, Савјет министара БиХ,
- Мира Багарић, Драган Слипац и Весна Павичић, Министарство безбједности БиХ,
- Нијаз Чардаклија, Министарство иностраних послова БиХ,
- Драгиша Мекић, Министарство спољне трговине и економских односа,
- Маја Рибар, ОХР,
- Урлих Хајдер, Кристијан Хаупт, Јасна Драгичевић и Малик Тановић, Мисија ОСЦЕ-а у БиХ,
- Анибал Виљалба, Снежана Голијанин, Натали Бергман и Јасмин Поробић, ЕУФОР,
- Лејла Хацихасановић, Штаб НАТО-а,
- Алмир Терзић, "Ослобођење",
- Драгица Хинић, секретар Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ, и Јовица Катић, стручни сарадник у Заједничкој комисији за одбрану и безбједност БиХ.

Сједници је предсједавао **Бранко Зрно**, предсједавајући Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ.

Како није било предлога за измјене и допуне, једногласно је усвојен сљедећи

ДНЕВНИ РЕД:

1. Сагледавање стања и проблема наведених у Информацији о стању безбједности за 2007. годину;
2. Захтјев за провјеру законитости рада СИПА-е (подносилац: посланик Шемсудин Мехмедовић).

Ад. - 1. Сагледавање стања и проблема наведених у Информацији о стању безбједности за 2007. годину

Бранко Зрно, у уводном дијелу, поздравио је министра безбједности БиХ, као и директоре безбједносних агенција у БиХ, те госте из међународних организација и представнике медија. У напоменама је навео да је ова сједница заказана на основу закључака са 19. и 22. сједнице Заједничке комисије, те 31. сједнице Представничког дома, на којима је разматрана Информација о стању безбједности у БиХ за 2007. Тим закључком обавезана је Заједничка комисија да организује посебан састанак са министром безбједности БиХ и његовим замјеником, те директорима безбједносних агенција, укључујући и директора БХМАЦ-а, а ради сагледавања проблематике наведене у Информацији о стању безбједности и предлагања одређених мјера и активности за његово превладавање. О овој информацији било је доста расправе, а Дом народа изјаснио се о њој негативно. Навео је да је током расправе о Информацији истакнуто доста питања и проблема, као што је питање злоупотребе и трговине дрогом, оружаних пљачки, малољетничке делинквенције, кривичних дјела, крађе возила и новца у транспорту, слабости у постојећем законодавству, постојање још увијек велике количине мина и других експлозивних средстава, питање рада Комисије за деминирање, питање оспособљености безбједносних агенција да се баве безбједносним изазовима, евентуалним терористичким активностима, итд. Наглашена је и чињеница да је Заједничка комисија на својој 5. сједници усвојила већи број закључака у вези са Информацијом о стању безбједности за 2006, а који нису реализовани. Ти закључци који су се, између осталог, односили на примјену нове методологије, листе безбједносних приоритета обрађивање конкретних питања и сл. стога су поново потврђени новим већ наведеним закључцима из Информације за 2007. годину. Навео је да Заједничка комисија очекује коректан разговор на овој сједници, као и одговоре на сва питања која буду постављена. Тренутно безбједносна ситуација у БиХ није задовољавајућа и можемо често на вијестима чути да људи у неким срединама страхују за сопствени живот. Потом је отворио расправу и замолио све присутне да говоре што краће и сажетије јер је предвиђено да сједница траје сат времена. Ова сједница је замишљена као уводни састанак, чији се наставак предвиђа у другој половини септембра.

Душанка Мајкић истакла је да је ово први пут да Заједничка комисија има овакву врсту комуникације. Управо из разлога што овакве сједнице раније нису биле пракса у раду Заједничке комисије доводи се у питање њена основна улога, а то је надзор и контрола над радом одбрамбеног и безбједносног сектора у БиХ. Закључила је да ни овој сједници не присуствују одређене особе из безбједносног сектора, као нпр. директор Граничне полиције БиХ. Потврдила је констатацију да Дом народа на својој 17. сједници није примио к знању Информацију о стању безбједности у БиХ за 2007, те да је том приликом усвојио закључак којим тражи од Министарства безбједности БиХ да, у року од 30 дана, сачини нову Информацију о стању безбједности у Босни и Херцеговини за 2007. годину, с анализом стања безбједности и предлогом мјера, те је достави на разматрање Парламентарној скупштини БиХ. При томе би било добро да се са сваком појединачном агенцијом обави разговор о стању безбједности у БиХ, како би оне могле видјети на чему Заједничка комисија инсистира на овом пољу. Навела је да није добро када се на Парламенту чује податак да немамо слику стварног стања безбједности у 2007. Комисија и Парламент морају добити одговоре на сва безбједносна питања од безбједносних агенција, а њихова је обавеза да им ове одговоре доставе. Тренутно немамо одговоре на многа питања. На примјер, уколико Министарство безбједности не наводи никакву листу приоритета, на који начин ће онда Парламентарна скупштина БиХ и Заједничка комисија вршити тај надзор? Надаље је питала

да ли се надлежности полицијских агенција у БиХ међусобно преплићу, каква је њихова опремљеност и какви су уопште резултати њиховог рада, те какав је национални састав унутар безбједносних агенција? У овој информацији о томе нема ни ријечи. Занимало ју је и каква је сарадња агенција са ентитетским МУП-овима, те какав је безбједносни систем у БиХ уопште? На крају је изразила наду да ће сарадња између Министарства безбједности БиХ и Заједничке комисије у будућности достићи примјеренији ниво.

Шефик Цаферовић навео је да је његов утисак да нико не може сачинити информацију о стању безбједности у БиХ уколико неко не жели да та информација буде сачињена. Нагласио је да закључак Представничког дома иде у правцу захтјева за активнијом улогом Заједничке комисије у области демократске контроле безбједносног сектора, те стога замолио чланове Комисије да не излазе ван тог оквира. Министарство безбједности БиХ и безбједносне агенције имају законом јасно прописане надлежности и све што Комисија може тражити од њих је да раде у оквиру тих надлежности. Закључак Представничког дома схватио је као вољу Парламентарне скупштине да се преко Заједничке комисије за одбрану и безбједност, у директном контакту са Министарством и безбједносним агенцијама, утврди који су проблеми с којима се они суочавају, како би, њиховим отклањањем, они што боље обављали свој посао. Зато жели да се на овој сједници отвори начелна расправа и да Заједничка комисија упита представнике Министарства безбједности и безбједносних агенција шта Комисија може да уради како би они свој посао обављали још успјешније. Зато је замолио министра безбједности и директоре агенција да изнесу проблеме које Парламент треба да ријеша, а који их спречавају да свој посао раде што боље.

Јозо Крижановић дефинисао је безбједност једне земље као далеко шири контекст који обухвата цјелокупно друштво, а не само једно министарство, а циљ му је стварање погодне амбијенте за развој цијелог друштва. Ми данас желимо разговарати о стању безбједности, а не само о Информацији о којој смо исказали незадовољство, јер у њој нема оцјена и анализа шта су то приоритети на пољу безбједности и шта су главни узроци нестабилности у друштву. Овдје се не ради само о Министарству безбједности и безбједносним агенцијама, него о општем приступу друштва. Нагласио је да жели да све ове институције заједнички извуку три-четири тачке на којим би се максимално радило на побољшању безбједности за наредну годину, те да неће гласати за буџет безбједносног сектора уколико се ови приоритети не наведу. Навео је статистички податак да сваки двадесети грађанин БиХ има кривичну пријаву, а сваки стоти је осуђен за неко кривично дјело, те да то довољно говори да Парламентарна скупштина БиХ мора имати комплетну слику о стању безбједности у БиХ. Парламент и ова комисија морају добити одговоре на одређена питања као што су мањкавости у законским прописима и које институције немају довољно људи и материјално-техничких средстава. Закључио је да парламентарни надзор у овом смислу подразумијева да Парламентарна скупштина добија релевантне информације на основу којих треба да дјелује.

Адем Хускић истакао је да је изненађен неким дискусијама које су вођене у досадашњем току сједнице, с обзиром да је Заједничка комисија већ разматрала предлог ових закључака, а сада се поново о њима води расправа. Пошто Министарство безбједности БиХ нема ни капацитет ни овлашћења да направи листу безбједносних изазова, предложио је конкретан закључак којим би био дат задатак Заједничкој комисији за одбрану и безбједност да, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у БиХ, организује радионицу о теми: „Безбједносни изазови у БиХ – листа безбједносних изазова“, на којој би учешће, осим организатора, узело око 50 представника из Министарства безбједности БиХ, безбједносних агенција, ентитетских МУП-ова, ЕУПМ-а и других релевантних међународних организација које раде на пољу безбједности. О овој теми већ је обавио одређене разговоре са представницима ОЕБС-а, те истакао да су они спремни да је финансијски подрже. Уколико сви учесници овог скупа направе ту листу безбједносних изазова, онда је она заједнички став свих тих институција и Министарство безбједности има задатак да те приоритете спроведе.

Иво Миро Јовић навео је да Информација, ако је сама себи сврха, постоји, али да се мора направити нешто што је корисно. Ова информација не садржи ниједну ријеч о европским безбједносним аспектима, као ни о чињеници гдје је БиХ у свему томе. Нагласио је да се у Сарајеву прије шест година десило убиство министра, недавно је младић полио старицу бензином и запалио је, а прије неки дан поново напао другу старицу, те је упитао какав је

амбијент у којем живимао. Шта то ми као друштво можемо урадити да се сачува безбједност људи, њихова имовина и државна имовина у цјелини. Закључио је да смо на том путу дошли готово до дна, те да идемо кривим смјером даље. Такође, упитао је колико заиста Јавни РТВ сервис у БиХ доприноси будућности суживота њених грађана, сматрајући и то проблемом аспекта безбједности. Закључио је да је неопходно организовати дводневно савјетовање на којем би се расправљало о стању безбједности у БиХ, те сачинио предлог мјера за осигурање безбједности грађана и имовине, као и начин рада безбједносних структура.

Хазим Ранчић подржао је предлог да Заједничка комисија да допринос свеукупном сагледавању безбједносне политике у БиХ, од врха државе до локалних заједница. Сматра да треба сачинити прецизе планове о томе шта треба радити на пољу безбједности, уз методологију праћења, извјештавања и информисања о томе, што би у догледно вријеме свакако требало дати конкретне резултате. Министарство безбједности не обједињава те информације јер они нису надлежни за то, а у томе их спречава и правни систем БиХ јер постоји тринаест надлежних локалних полицијских тијела која не усклађују између себе питања безбједности. У њиховој надлежности, надаље, нису ОБА и војно-обавјештајне структуре. Закључио је да је потребно позвати све надлежне институције да израде планске документе, те методологију њиховог праћења од локалног до државног нивоа.

Тарик Садовић истакао је да је безбједност текући проблем, наводећи да ће увијек постојати нешто што ће поново узнемирити грађане БиХ. Министарство безбједности увијек се одазивало позивима Заједничке комисије и оно ће бити кооперативно и у будућности, јер су законске позиције ових институција јасне. Примијетио је да су се у дотадашњој расправи отворила многа важна питања. Четири године је трајао покушај реформе полиције, што је на крају резултирало успјехом, и ова реформа представља одговор државе на рјешавање безбједносних проблема у друштву. БиХ има петнаест полицијских агенција и овом реформом се покушао направити њихов кључни стуб у држави. Нагласио је да је Министарство безбједности у Извјештају о стању безбједности за 2007. намјерно изоставило набрајање приоритета на пољу безбједности, очекујући да им на њих укажу Заједничка комисија и Парламентарна скупштина БиХ, али да, уколико то Комисија и Парламент очекују од Министарства, оно то може урадити. Када се сачињава оваква информација, Министарство мора упутити допис преко двадесет различитих институција, од кантоналног, преко ентитетског до државног нивоа, и од њих затражити достављање њиховог дијела информације, који ће касније бити саставни дио цјелокупне информације, али је нагласио да Министарство нема надлежност да неком нешто нареди. Министарство безбједности улаже велики напор да сачини информацију која би одражавала реално стање безбједности у БиХ. Даље је навео да је Дом народа донио закључак да Министарство безбједности направи нову информацију, те упитао како је то могуће кад су статистички показатељи у Информацији исти? Министарство често долази у врло незахвалну позицију јер су надлежности из области безбједности подијељене на десет полицијских агенција по ентитетским и кантоналним МУП-овима. У Закону о министарствима и другим органима управе стоји да је Министарство безбједности надлежно за координацију и спровођење активности од интереса за безбједност БиХ између ентитетских и кантоналних МУП-ова, али ова одредба није уграђена у реформски Закон о Дирекцији за координацију полицијских тијела и агенцијама за подршку полицијској структури БиХ. Надаље је подржао предлог Адема Хускића о организовању одговарајуће радионице. Осврћући се на дискусију гђе Мајкић, рекао је да се национална заступљеност унутар Министарства безбједности тумачи различито, али да није онаква каквом је она сматра. Истина је да постоји одређени дебаланс, јер је државних службеника из српског народа мање за 3 до 4 % од предвиђеног, али је навео да је то проблем пријемних процедура, те навео да, с његове стране, постоји жеља да се та структура избалансира. Потом је прокоментарисао закључке Представничког дома. У вези са закључком број 1, којим се тражи од Министарства безбједности БиХ „да у наредних 60 дана достави јасан и прецизан предлог мјера и радњи за побољшање укупне безбједносне ситуације у БиХ, са јасним носиоцима активности и роковима, што укључује законодавне, извршне и судске активности, институционалну и кадровску оспособљеност безбједносних структура и механизма за одговорно суочавање са свим безбједносним ризицима и

пријетњама у БиХ“, рекао је да не зна како он као министар безбједности судовима може рећи шта да раде. Други закључак, којим се од Министарства безбједности БиХ тражи „ажурирање и аргументована допуна оцјена и виђења у информацијама о стању безбједности на основу расправа и предлога поднесених у оквиру наведене тачке дневног реда на сједници Представничког дома“, врло је широко постављен и цјелокупна дискусија на Парламенту је била врло обимна, те је поставио питање ко ће у ствари оцијенити на прави начин која је то оцјена ажурирана и аргументовано допуњена. Трећи закључак налаже Министарству безбједности да „приликом израде будућих информација о стању безбједности у БиХ, треба примијенити нову методологију израде, чији су основни садржајни елементи дефинисани, прије свега, Безбједносном политиком БиХ, при чему информација треба да буде јасна и рађена јединственом компаративном методом“. Истакао је да је Министарство ове године направило нови модел прављења информације који су сматрали бољим од претходног, те рекао да не зна која је то нова методологија израде, и замолио чланове Комисије да му, уколико они имају нова сазнања како се то у свијету ради, сугеришу на то одмах на овој сједници, како би Министарство то могло примијенити. Четврти закључак, који говори да „приликом израде будуће информације, Министарство безбједности БиХ треба утврдити листу безбједносних приоритета у БиХ, те сачинити предлог њиховог рјешавања за одређени временски период, како би Парламентарна скупштина БиХ могла контролисати процес њиховог рјешавања“, већ раније је коментарисао, те поновио да Министарство може направити ову листу, уколико то од њега тражи Парламентарна скупштина БиХ. Петим закључком задужује се Министарство да приликом израде будуће информације, детаљно обради и питање корупције и организованог криминала у БиХ, те да предлог мјера и радњи за борбу против таквог дјеловања. У Савјету министара БиХ, у вези са питањем борбе против криминала и корупције, постоје стратегије и акциони планови, те расподијељене надлежности по овим питањима, оцјењујући појам организованог криминала невјероватно широким. У 6. закључку каже се да је „неопходно да Савјет министара БиХ, у року од 30 дана, формира државно тијело за надзор над спровођењем Стратегије и Акционог плана за борбу против организованог криминала и корупције у БиХ. Ово тијело биће обавезно да свака три мјесеца информисе ПСБиХ о реализовању мјера из наведеног акционог плана“. Упознао је чланове Комисије да је поднио Савјету министара захтјев да се изради закон којим ће се основати канцеларија за борбу против корупције и организованог криминала, чијим би се оснивањем регулисало шта је чија надлежност и ово питање ријешило. Ипак, навео је да из Републике Српске није било подршке за овај предлог. Према 7. закључку, „неопходно је да Савјет министара БиХ што прије у парламентарну процедуру достави законске прописе на нивоу БиХ о транспорту и обезбјеђењу већих количина новца и хартија од вриједности, те законски оквир са институционалним капацитетима за борбу против аутомафије. Такође, потребно је отклонити уочене слабости у законским прописима из области безбједности уопште, како би се постојеће стање побољшало“. Истакао је да је управо јутрос дао налог да се формира радна група која ће обезбиједити израду ових законских прописа. Министарство ће, дакле, формирати радну групу и позвати све релевантне субјекте да учествују у креирању тих законских оквира. Конкретно, када је у питању борба против аутомафије, Министарство већ има направљен одређен законски оквир.

Шефик Џаферовић захвалио се министру Садовићу, оцјењујући његово присуство сједницама Заједничке комисије врло важним, те изразио наду да ће и у будућности постојати добра сарадња између наших институција. Будући да је вријема за ову сједницу било ограничено, рекао је да има дилему да ли да дозволи свим директорима агенција да дискутују или да се ова расправу сада прекине и настави у септембру, када би били изнесени најважнији проблеми које Парламентарна скупштина треба да рјешава, као и договорена реализација о радионици о којој је говорио г. Хускић.

Бранко Зрно навео је да је из досадашње дискусије јасно да постоји начелно пуно тема и проблема о којима се може расправљати. Закључио је да Парламентарна скупштина неће правити листе безбједносних приоритета, те да тај посао треба да раде министар безбједности и директори безбједносних агенција, а Заједничка комисија треба да оцијени да ли је та листа добра или не.

Потом је предложио да се ова тачка дневног реда закључи, а њен наставак закаже за септембар.

Чланови Заједничке комисије су једногласно, са осам гласова „за“, прихватили предлог Бранка Зрне.

Ад. - 2. Захтјев за провјеру законитости рада СИПА-е
(подносилац: посланик Шемсудин Мехмедовић)

Бранко Зрно укратко је појаснио да осим представке посланика Шемсудина Мехмедовића и новинских чланака о овоме, Комисија не располаже никаквим другим подацима. Мишљења је да Комисија треба преко Министарства безбједности затражити детаљну информацију од ОБА-е и СИПА-е о овој представи, а након добијања те информације изјаснити се о представи посланика Мехмедовића.

Мирко Лујић, директор СИПА-е, сагласио се са предлогом г. Зрне, наглашавајући да је СИПА-и било потребно вријеме да провјери и затражи додатна објашњења о овој представи.

Иво Мирот Јовић примијетио је да на овој сједници нема ни Шемсудина Мехмедовића и предложио да се о овој тачки расправља када и он буде ту, а што би дало више времена СИПА-и да припреми додатне информације о томе. Навео је да се и сам нашао у сличној ситуацији када је обављао функцију члана Предједништва БиХ, када је у новинама писало да је једном приликом на пут ишао са великом оружаном пратњом, те да то касније ни СИПА, нити било која друга безбједносна институција нису демантовали.

Јозо Крижановић је такође прихватио предлог Бранка Зрне, али је истакао примједбу да Комисија ни након мјесец и по од подношења захтјева Шемсудина Мехмедовића није добила изјашњење о томе од СИПА-е.

Бранко Зрно потом је дао на гласање предлог **закључка** којим се од СИПА-е тражи да у што краћем року достави информације којима располаже о случају који је покренут на захтјев посланика Шемсудина Мехмедовића, како би се Заједничка комисија могла изјаснити о овом предмету.

Заједничка комисија је једногласно, са осам гласова „за“, прихватила предлог закључка Бранка Зрне.

Записник сачинила
Драгица Хинић

Предсједавајући
Заједничке комисије
Бранко Зрно